

[REDACTED]

Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingendienst
Afdeling Inlichtingen

Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Telefoon (070) 31 880 04
Telex 31337 MVD/GV/NL
Telefax (070) 31 879 51

Aan:
Zie verzendlijst

Uw brief

Uw kenmerk

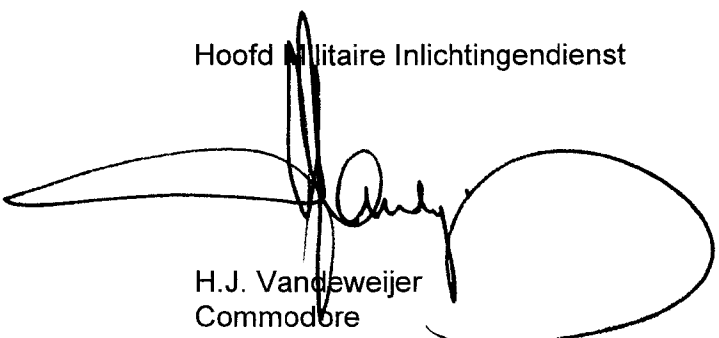
Ons nummer
98003894

Datum
22 juli 1998

Onderwerp
Voormalig Joegoslavië (27/98)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst

H.J. Vandeweijer
Commodore

Bijlagen
één (1)

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden.

Bezoekadres
Kalvermarkt 28, Den Haag

Doorkiesnummer
(070) 31 87433

[REDACTED]

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr.98003894

d.d. 22 juli 1998

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, [REDACTED]

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

NL-NMR SHAPE, [REDACTED]

DCBC, t.a.v. Hfd Dplg door middel van hardcopy en diskette

INTERN:

HMID

HACIV t.a.v. BCI

HAI

HBMA

MID-cel

Archief

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MILITAIRE INLICHTINGDIENST
Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE

27/98

(Afgesloten 211200 JUL 1998)

Conclusie/voorzicht

De OHR heeft de druk op de entiteiten verhoogd om sneller voorwaarden te scheppen voor de vluchtelingenterugkeer. Aangezien het aantal teruggekeerde niet-Moslim vluchtelingen naar Sarajevo achterbleef bij de planning is de internationale hulp aan de stad opgeschort. De verhoogde druk van de OHR heeft geleid tot grote kritiek van leiders van de diverse nationaliteiten.

In Kosovo zijn de gevechten wederom opgelaaid. De internationale druk op het UCK om haar optreden te matigen en zich onder politieke controle van Rugova te stellen neemt toe.

In Montenegro is een nieuwe regering geïnstalleerd. De regering is een voortzetting van de huidige samenwerking tussen de hervormingsgezinde partijen en etnische minderheden. Milosevic onderneemt intussen initiatieven om het conflict met Montenegro bij te leggen.

Bosnië-Herzegovina

Privatiseringswet eindelijk aangenomen door Bosnisch parlement

Het nationale Huis van Afgevaardigden van Bosnië-Herzegovina heeft op 14 juli het wetsvoorstel omtrent Privatisering van Staatsbedrijven en Banken aangenomen. Dit wetsvoorstel had reeds op 2 juli aangenomen moeten worden, maar was toen uitgesteld vanwege onenigheid in de ministerraad. De steun van de Bosnisch Servische afgevaardigden aan dit omstreden wetsvoorstel werd onmiddellijk heftig bekritiseerd door de Bosnisch Servische nationale minister van Civiele Zaken en Communicatie, Spasoje Albjanic. Hij verklaarde dat de aanneming van deze wet een "revisie van Dayton" betekende en een "schending van de grondwet van Bosnië." Privatisering van staatsbedrijven valt volgens hem niet onder de verantwoordelijkheden van het nationale niveau, maar moet worden overgelaten aan de entiteiten.

Het vreemde feit doet zich nu voor dat een ingediend wetsvoorstel, bekritiseerd wordt door een lid van de ministerraad, die hetzelfde wetsvoorstel gemaakt heeft. Dit doet vermoeden dat het wetsvoorstel onder druk van de internationale gemeenschap (OHR) door de Moslims 'door het parlement is gedrukt.' Overigens heeft Albjanic gelijk met zijn stellingname. Dayton vermeldt inderdaad 'privatiseringen en economie' niet in het rijtje van nationale bevoegdheden. Toch kan worden gesteld dat deze verschuiving van bevoegdheden te danken is aan het bewust geïnitieerde gebrek aan vooruitgang op het gebied van economische hervormingen en privatiseringen. Veel nationalistische machthebbers, en niet alleen Bosnische Serviërs, weigerden tot dusver privatiseringen door te voeren aangezien dit hun eigen machtsbasis aantastte. Veel politici zijn namelijk directeur van één of ander staatsbedrijf en hierdoor werkgever voor een grote groep mensen. Dit verschaft hun een (lokale) machtsbasis en het vasthouden aan eenmaal verkregen macht is een typische Balkan- (en communistische) mentaliteit. Het gemak waarmee ditmaal de Bosnische Servische afgevaardigden overstap gingen, heeft naar alle waarschijnlijkheid te maken met de komende verkiezingen.

OHR hanteert sanctiebeleid om partijen te dwingen vluchtelingenterugkeer te bespoedigen

Op 14 juli heeft de OHR bekend gemaakt dat de internationale hulp (EU en USAID, totaal \$ 22 miljoen) voor Sarajevo opgeschort wordt. Als reden gaf plv. HV Schumacher het feit dat de Moslimautoriteiten van de stad hun verplichtingen op het gebied van vluchtelingenterugkeer niet waren nagekomen. Volgens afspraak hadden tenminste 20.000 niet-moslims moeten terugkeren naar de hoofdstad, maar tot nu toe waren slechts 362 Kroaten, 447 Serviërs en 47 overigen teruggekeerd. De OHR had regelmatig enkele deadlines gesteld

[REDACTED]

en HV Westendorp had persoonlijk gesproken met Izetbegovic, maar dit alles had geen resultaat gehad. Schumacher stelde voorts ook niet tevreden te zijn met de ontwikkelingen op het gebied van vluchtelingenterugkeer in Banja Luka en dreigde met sancties tegen deze stad. Hij sprak hierbij de dreigende woorden: "dat vele hoofden zullen rollen."

De sanctiedreiging tegen Banja Luka maakte weinig indruk op RS-presidente Plavsic. Op 15 juli verklaarde ze dat het Servische volk inmiddels "immuun was voor sancties, die het immers al zo vaak te verduren had gehad en nog vaker mee bedreigd was." Ze noemde het dreigement "onacceptabel." De "rollende hoofden"-woordvoering van Schumacher noemde ze schokkend. Volgens haar hadden in WO II reeds "één miljoen Servische hoofden gerold." Ze verklaarde dat, indien Schumacher inderdaad deze woorden had gebruikt, het op z'n minst twijfelachtig was of het contact met Schumacher kon worden voortgezet.

De aangekondigde sanctie hadden inmiddels wel tot gevolg dat kantongouverneur, Midhat Haradzic op 15 juli afreisde naar Banja Luka. Hij sprak hier met RS-vluchtelingen minister Miladin Dragicevic en Banja Luka burgemeester Djordje Umicevic. Een dag eerder hadden RS-minister Dragicivic en de plaatsvervangend vluchtelingenminister van de MKF, Sulejman Garib, regelingen afgesproken om vluchtelingenterugkeer te vergemakkelijken. Een gezamenlijke werkgroep werd opgezet en het verkrijgen van noodzakelijke documenten werd vergemakkelijkt.

Op 17 juli verklaarde plv. HV Schumacher dat hij nooit met sancties tegen de RS had gedreigd. Hij bleef echter wel bij zijn eerdere uitspraak dat de Dodik-regering van de RS het merendeel van haar beloftes niet was nagekomen. De belangrijke 'eigendomswet' staat bijvoorbeeld nog altijd op de agenda voor parlementaire behandeling. Op 10 juli had Schumacher een vergadering gehouden met de regering Dodik. In deze vergadering was medewerking toegezegd voor behandeling van de 'eigendomswet'. Deze wet is van groot belang bij de vluchtelingenterugkeer, aangezien veel Bosnisch Servische (en Kroatisch Servische) vluchtelingen in voormalige huizen van Moslims verblijven. De nieuwe wet maakt het mogelijk dat gevluchte Moslims en Bosnische Kroaten hun voormalige huizen wederom kunnen claimen. De regering van de RS verzet zich vanzelfsprekend tegen deze wet en probeert deze (door de OHR geschreven en opgedrongen) wet te vertragen. Pas na toezeggingen van Schumacher dat geen enkele Bosnisch Servische vluchteling op straat zou worden gezet, stemde de regering Dodik toe in parlementaire behandeling. Terug in Sarajevo liet Schumacher zich minder lovend uit. In een persconferentie veegde hij de vloer aan met de inactiviteit van de regering Dodik en dreigde met sancties. Dit leidde tot een storm van protest, waarop Schumacher dus zijn woorden afzwakte. De toezegging van Schumacher dat niemand op straat zou worden gezet is daarnaast waarschijnlijk voorbarig. Deze toezegging impliceert namelijk dat de internationale gemeenschap eerst behuizing moet regelen voor de Servische vluchtelingen. Aangezien het gros hiervan niet terug wil (naar bijv de MKF of Kroatië) gaat dit veel geld kosten. Deze constatering zal voor een deel bijgedragen hebben aan de harde woorden van Schumacher jegens de RS. De parlementaire behandeling van de wet binnen de Nationale Assemblée van de RS is nu gepland voor 25 juli.

Izetbegovic bekritiseert OHR persconferentie omtrent vluchtelingenterugkeer

Op 17 juli heeft de Moslimvoorzitter van het nationale presidium, Alija Izetbegovic, de beschuldigingen van de OHR, dat de autoriteiten van Sarajevo niet voldoende zouden doen voor terugkeer van niet-Moslims naar de stad, van de hand gewezen. Hij verklaarde dat er reeds 3000 niet-Moslims waren teruggekeerd en riep de internationale gemeenschap op om meer geld te schenken voor herstel van behuizing. Hij voegde hieraan toe dat de (in de Sarajevo-declaratie voorziene) terugkeer van 20.000 niet-Moslims "in het riool" zou belanden indien de voorwaarden voor een tweeledige terugkeer niet gecreëerd zouden worden. Hij stelde daarnaast dat niemand uit hun huizen gezet zou worden, zelfs indien dit sancties tot gevolg zou hebben.

De verklaring van Izetbegovic kwam tijdens een persconferentie, die het begin inluide van de verkiezingscampagne van de (door zijn SDA-geleide) KCDBiH coalitie. De harde en confronterende woorden van Izetbegovic zijn meer bedoeld voor eigen publiek en niet gespeend van verkiezingsbelangen. Gecombineerd met de handelswijze van de RS-autoriteiten valt te concluderen dat eigenlijk niemand de eerste stap wil zetten en huizen wil vrijmaken voor terugkeer van de andere partij. Dit betekent immers het op straat zetten van "eigen vluchtelingen." Beide partijen stellen daarom "eigendomswetten" zo veel mogelijk uit, geven de internationale gemeenschap de schuld van het onvoldoende druk zetten op de tegenpartij en eisen veel meer (internationaal) geld voor het bouwen van huizen. Dit leidt tot de constatering dat de internationale gemeen-

[REDACTED]

schap de schuld krijgt, terwijl de huidige regeringen (zowel binnen de MKF als de RS) onvoldoende moeite doen voor een werkelijke vooruitgang op het gebied van vluchtelingenterugkeer.

Toch moet betwijfeld worden of de pogingen van OHR om het proces te versnellen succes zullen hebben. Het vluchtelingenprobleem is nu eenmaal te zeer verweven met het veiligheidsprobleem en werkgelegenheidsprobleem en de oplossing van beide problemen vergt tijd. Bovendien keren veel vluchtelingen uitsluitend terug naar minderheidsgebieden om aldaar hun met internationaal geld herbouwd bezit (duur) te verkopen om vervolgens door te reizen naar westerse landen.

Moslim/Kroatische Federatie (MKF)

Internationale bestuurder van Mostar legt functie neer

Op 15 juli is bekendgemaakt dat Sir Martin Garrod, internationaal bestuurder van Mostar, zijn functie binnenkort neerlegt. Zijn vervanger per 1 oktober is Richard Ellerkmann, die op dit moment de functie van plaatsvervangend hoofd van de OVSE-missie in Bosnië vervuld.

Aan het ontslag van Garrod liggen geen bijzondere redenen ten grondslag. Hij vervulde deze functie vanaf begin 1997, toen de EU het bestuur over de Mostar overdroeg aan de OHR. Al is er in de stad de nodige vooruitgang geboekt (oprichting gezamenlijke politie, verkiezingen, wederopbouw, openstelling vliegveld), toch zal hij met gemengde gevoelens afscheid nemen van de stad. Het vluchtelingenterugkeerproces loopt nog altijd niet naar wens, de lokale gerechtshoven zijn nog langs etnische lijnen gevormd en het onderlinge wantrouwen tussen de Moslims en de Bosnische Kroaten is nog altijd niet verminderd. Hoewel niet 'mislukt', kan zijn missie dus ook niet het stempel 'succesvol' krijgen.

Bosnisch-Servische republiek (RS)

Plavsic op verkiezingstoernee in oostelijke gedeelte RS

Op 16 en 17 juli heeft de presidente van de RS een bezoek gebracht aan de Pale-regio. Ze bezocht onder andere het partijkantoor van haar SNS-partij in Pale, Servisch Sarajevo, Ilidza, Rudo en Milici. Ze beschreef de politiek van haar politieke tegenstanders, de Pale-fractie, als 'suïcidaal'. En passant schorste ze het SDS-geleide gemeentebestuur van Milici, een mijnstadje in de omgeving van Vlasenica en verving het door een noodbestuur. Het nieuwe bestuur staat onder controle van de Nationale Assemblee en de president van de RS. De SDS protesteerde onmiddellijk tegen dit ingrijpen van Plavsic. Een partijverklaring sprak van ongrondwettelijk handelen en vroeg om ingrijpen van de OHR en OVSE.

Het optreden van Plavsic maakt duidelijk dat haar macht inmiddels tot in het hol van de leeuw reikt, namelijk de Pale-regio. Het gemak waarmee ze ingrijpt in de lokale verhoudingen is opvallend en toont het huidige zelfvertrouwen van de Banja Luka-fractie. Wel kan gesteld worden dat Plavsic het niet al te nauw neemt met de democratische regels. Normaal gesproken zou op z'n minst de Nationale Assemblee of de minister-president gekend moeten worden in het voornemen een gemeentebestuur te schorsen, maar Plavsic meent zonder consultatie te moeten ingrijpen. De vraag rijst onmiddellijk waarom er dan geen andere slecht functionerende gemeentebesturen worden geschorst, namelijk enkele waarin de samenwerking tussen Moslim en Bosnisch Servische bestuursleden te wensen overlaat. Aangezien dit (vanwege internationale belangen) niet zal gebeuren, moet het optreden van Plavsic bestempeld worden als een demonstratie van macht, teneinde lokaal verkiezingswinst te behalen door politieke tegenstanders te kleineren.

Joegoslavië

Kosovo

OVSE-team in Belgrado gearriveerd

Op 15 juli is een afvaardiging van de OVSE in Belgrado gearriveerd voor besprekingen omtrent het eventueel zenden van een OVSE-waarnemingsteam naar Kosovo. Het is de eerste OVSE-missie in de FRJ in zes jaar. Een woordvoerder van de organisatie verklaarde dat het in de bedoeling lag om niet alleen een waarnemingsteam te zenden naar Kosovo, maar ook naar de Sandzak en Vojvodina. Bovendien zou bij de Joegoslavische autoriteiten worden aangedrongen op de acceptatie van Gonzalez als speciale gezant van de

[REDACTED]

OVSE. Na de gesprekken in Belgrado zou de OVSE-afvaardiging doorreizen naar Pristina en vervolgens naar Montenegro.

In 1992 is de FRJ geschorst als lid van de OVSE wegens betrokkenheid bij de oorlog in Bosnië. Tot nu toe houdt de OVSE vast aan haar eis tot stationering van een permanente missie in Kosovo voordat de FRJ wederom toegelaten wordt. Begin juli leek er schot in de kwestie te komen toen de Joegoslavische minister van Buitenlandse Zaken, Jovanovic, de toezegging deed dat een OVSE-waarnemingsteam tijdelijk toegelaten kon worden. Toen op 10 juli het OVSE-parlement een verklaring aannam, waarin opgeroepen werd tot internationale sancties tegen de FRJ, bevroren de verhoudingen weer onmiddellijk. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de FRJ-OVSE tengevolge van de Kosovo-crisis nog wel even problematisch blijven en heeft Gonzalez zijn koffers nog niet te pakken.

'Schaduwparlement' in Kosovo bijeen

Op 16 juli is het 'schaduwparlement' van Kosovo bijeen gekomen. Het was feitelijk de eerste keer na de onafhankelijkheidsverklaring in 1990 dat het parlement bijeen kwam. Het parlement dat gedomineerd wordt door de LDK van Rugova, koos Idriz Ajeti als haar voorzitter. De Servische politie omsingelde het gebouw, maar greep niet in. De afgevaardigden spraken van "een historische dag."

De bijeenkomst van het 'schaduwparlement' is louter ceremonieel. Het parlement heeft geen enkele macht en bovendien erkennen veel politieke partijen in Kosovo het orgaan niet. Men spreekt van een eenzijdige LDK-show. Het 'schaduwparlement' zal waarschijnlijk binnenkort een nieuwe 'schaduwregering' vormen, dat volgens Rugova het UCK onder haar controle moet brengen. Het is daarom belangrijk om te zien wie Rugova in deze regering zal (laten) opnemen.

Wederom hevige gevechten in Kosovo.

Volgens diverse berichten is er de afgelopen dagen (17 en 19 juli) opnieuw hevig gevochten in de grensstreek van de FRJ met Albanië. Een infiltratiepoging van enkele honderden UCK-strijders in de omgeving van Junik, richting Decani, zou door het Joegoslavische leger zijn voorkomen, waarbij verscheidene UCK-strijders in een mijnenveld terecht kwam. De Servische bronnen maakten bovendien melding van beschietingen vanaf Albanees grondgebied. Een Britse vrouwelijke staatsburger is bij de infiltratiepoging gearresteerd. Enkele tientallen doden (sommige bronnen spreken van meer dan honderd) zouden te betreuren zijn.

De strijd zou ook zijn opgelaaid in de omgeving van Orahovac, nadat het UCK het plaatselijke politiebureau had veroverd. De Servische autoriteiten slaagden er echter op 19 juli in om de stad wederom onder controle te brengen. Albanese meldingen over bewapening en training van lokale Servische burgers houden aan. Berichten over versterking van de VJ-eenheden in Kosovo houden eveneens aan. De strijd lijkt zich enigszins te verplaatsen van de centrale regio naar de weg van Pristina naar Prizren.

De grootscheepse infiltratiepoging van afgelopen weekend heeft geleid tot wederzijdse diplomatieke protesten van Belgrado en Tirana. Beide hoofdsteden spraken van schending van de integriteit van het eigen grondgebied en waarschuwden elkaar voor regionale consequenties. De Albanese minister van Buitenlandse Zaken, Pascal Milo, nam geen blad voor de mond. Hij sprak zijn steun uit aan de strijders van het UCK toen hij verklaarde dat "die een rechtvaardige strijd voeren om hun grond te verdedigen tegen de middeleeuwse uitroeiing door de Servische militaire machine in Kosovo". Belgrado antwoordde op dezelfde toon: "de Albanese regering staat welwillend tegenover de terroristische activiteiten en de ernstige schendingen van de staatsgrenzen door de separatisten in Kosovo". De Servische staatstelevisie meldde zelfs dat ongeveer 300 militairen van het Albanese leger zich in Kosovo bevinden.

Terwijl diplomatieke pogingen om tot een oplossing van het Kosovo-conflict zijn vastgelopen en er nog altijd gewacht wordt op een formeel (en vergaand) autonomie-aanbod van Milosevic, gaan de gevechten gewoon door. Het UCK lijkt in de centrale regio het initiatief te behouden, terwijl daarnaast getracht wordt de aanvoerlijnen vanuit Albanië te herstellen. De Serviërs blijken op hun beurt lokaal nog altijd in staat het UCK te verslaan en te verdrijven. Regionaal gezien moet echter getwijfeld worden aan hun vermogen om het UCK met politiemiddelen, zonder inzet van het leger (VJ), onder controle te krijgen.

Internationale veroordeling voor Albanese

De EU heeft op 20 juli ontzet gereageerd op de felle gevechten in Kosovo. De organisatie riep het UCK en de Servische autoriteiten op om de strijd te staken en vroeg de Albanese regering om terughoudendheid. Rusland beschuldigde het UCK op 20 juli van provocaties in Kosovo. Moskou riep op tot een onmiddellijke stopzetting van de militaire acties en vroeg de strijdende partijen aan de onderhandelingstafel terug te keren. Een woordvoerder noemde de actie van de grote gewapende groep uit Albanië een "alarterende provocatie".

De gevechten van afgelopen weekend hebben de internationale druk op de Albanese doen toenemen. De internationale gemeenschap is er inmiddels van overtuigd geraakt dat de huidige escalatie van geweld te wijten is aan beide partijen. Hoewel dit van realisme getuigt, bergt dit het gevaar in zich dat met een eventuele verzekering van Montenegrijnse steun ('eenheidsverklaring') en wijzend op de recente groot-scheepse infiltratiepoging, Milosevic kan besluiten tot inzet van het federale leger om het UCK-verzet de kop in te drukken. Slechts de internationale druk (gecombineerd met verzet van Djukanovic en chefstaf Persic) heeft dit tot nu toe voorkomen. Indien Milosevic echter tot de overtuiging komt dat 'hij er mee weg kan komen' is het besluit snel genomen. Ook tijdens de onlusten in 1981 en 1989 werd het leger immers ingezet in Kosovo. Waarschijnlijk zal hij op z'n minst additionele elementen van het 52 Korps ontplooiën om de 'grensbewaking' te intensiveren en 'en passant' enkele UCK-verzetshaarden op te ruimen.

Montenegro

Nieuwe regering in Montenegro

Op 16 juli is in Podgorica de samenstelling van de nieuwe Montenegrijnse regering bekend gemaakt. De nieuwe regering bevat nauwelijks verrassingen en staat onder leiding van de huidige minister-president, Filip Vujanovic. De basis voor de regering is de huidige samenwerking tussen de DPS, SDPCG en NSCG. Verder zijn in de regering enkele vertegenwoordigers van de Moslim en Albanese minderheid opgenomen. De oppositiepartij SNPCG (Momir Bulatovic) weigerde om de inauguratie bij te wonen in de Montenegrijnse Assemblee. Belangrijkste ministers zijn: Filip Vujanovic (minister-president), Vojin Djukanovic (industrie en mijnbouw), Miroslav Ivanisevic (financiën), Dragan Soc (Justitie), Vukasin Maras (Binnenlandse Zaken) en Branko Perovic (Buitenlandse Zaken).

In zijn inaugurele rede verklaarde minister-president Filip Vujanovic dat zijn regering de federale regering niet erkent en dat het de voornaamste taak van het nieuwe Montenegrijnse kabinet zal zijn om Montenegro te beschermen tegen "misbruik door de illegale federale regering." Hij stelde dat de federale staat een noodzakelijkheid is voor Montenegro, maar slechts dan als er sprake is van gelijkwaardigheid met Servië. De nieuwe regering zal het huidige economische hervormingsbeleid voortzetten met privatiseringen als prioriteit. Hij voegde hieraan toe te hopen op uitbreiding van de internationale hulp voor Montenegro.

De Montenegrijnse Assemblee keurde de omstreden Wet op Afvaardiging van de Federale Afgevaardigden goed, waarmee het lijnrecht inging tegen een eerdere uitspraak van het Federale Grondwettelijk Hof.

De nieuwe Montenegrijnse regering betekent een voortzetting van het huidige Montenegrijnse beleid. Dit beleid staat voor economische hervormingen en een zelfstandiger beleid ten opzichte van Servië. In dit kader zal de huidige polemiek met de federale autoriteiten blijven voortduren, tenzij federaal president Milosevic binnenkort besluit zich te ontdoen van de omstreden federale minister-president Bulatovic, die immers een politiek tegenstander is van de nieuwe Montenegrijnse regering.

TanJug meldt ontmoeting drie presidenten FRJ

Het Joegoslavische persbureau meldde, dat er op 17 juli een ontmoeting heeft plaatsgevonden tussen de drie presidenten van de FRJ, Slobodan Milosevic namens de FRJ, Milo Djukanovic namens Montenegro en Milan Milutinovic namens Servië. Na afloop zou er een gezamenlijke verklaring zijn uitgegeven met de volgende inhoud:

1. Versterking van de FRJ, door de grondwetten van de deelrepublieken in overeenstemming te brengen met die van de FRJ;
2. Het Kosovo-probleem moet door middel van politieke middelen worden opgelost en eventuele autonomie moet de territoriale integriteit van Servië en de FRJ als uitgangspunt hebben. Terrorisme moet met alle

[REDACTED]

middelen worden voorkomen. Alle federale instellingen, alsmede die van de deelrepublieken moeten aan deze doelen bijdragen;

3. De versterking van het informatiesysteem geeft een speciale impuls aan de versterking van de FRJ. In het kader van deze gedachte zullen alle relevante federale en republikeinse instellingen een voorstel doen voor de programmering en personele samenstelling van Yugoslav Radio-TV (JRT).

Terwijl de ene dag de nieuwe Montenegrijnse regering zich nog min of meer verzette tegen de federale autoriteiten, zou de Montenegrijnse president de volgende dag een 'loyaliteitsverklaring voor de federale staat' ondertekenen. Milosevic heeft de afgelopen tijd al meerder malen getracht het conflict met Djukanovic bij te leggen. Djukanovic zal in het gesprek met Milosevic op z'n minst concessies hebben geëist. De meest voor de hand liggende hiervan is het vertrek van federaal minister-president Momir Bulatovic, hetgeen bij een bevestiging van dit bericht niet lang meer op zich zal laten wachten. Een andere concessie die Djukanovic waarschijnlijk afgedwongen zal hebben is ('stille') terugtrekking van de Montenegrijnse dienstplichtigen uit Kosovo.

Partij van Bulatovic veroordeelt "capitulatie" Djukanovic

In een bevestiging van de eerdere ontmoeting tussen Milosevic, Djukanovic en Milutinovic, heeft de partij van Momir Bulatovic (SNPCG) op 19 juli gesproken van een "capitulatie" van Djukanovic voor Milosevic. De partij noemde hierbij met name de kwestie Kosovo. De SNPCG blijft bij haar standpunt dat het Djukanovic niet erkent als president van Montenegro. De partij juichte de toezegging van Djukanovic tot erkenning van de federale instellingen toe.

Met name het in lijn brengen van de Montenegrijnse grondwet en erkenning van de federale regering en het Federale Grondwettelijk Hof waren van essentieel belang. De partij signaleerde echter "kiezersbedrog" van Djukanovic, aangezien hij met hele andere standpunten de verkiezingen was ingegaan.

De verklaring van de partij van Momir Bulatovic lijkt op een overwinningsdeclaratie, maar tussen de regels kan er 'angst voor de toekomst' in gelezen worden, aangezien de positie van Bulatovic als federaal minister-president wankelt. Overigens heeft Bulatovic al een wijziging van zijn regering aangekondigd.

Kroatië

Kroatië blij met verlenging Prevlaka-mandaat

De Kroatische ambassadeur bij de VN, Ivan Simovic, heeft zich op 15 juli tevreden getoond met de beslissing van de VN-veiligheidsraad om het mandaat voor Prevlaka met zes maanden te verlengen. Hij haalde als reden aan de constatering dat de internationale gemeenschap het omstreden schiereiland erkent als onderdeel van Kroatië, binnen de internationaal erkende grenzen. Hij toonde zich hoopvol omtrent een spoedige regeling voor Prevlaka met de FRJ.

Het begint er inderdaad naar uit te zien dat de Prevlaka-kwestie binnenkort opgelost zal worden. Als basis voor een eventuele regeling is een wederzijdse demilitarisering en een vreedzaam gebruik (toerisme, e.d.) van de regio een voorwaarde. Het grootste struikelblok is nog altijd de relatief slechte verhouding tussen de FRJ en de regering van haar deelrepubliek Montenegro, die immers ook een zegje meent te hebben in de Prevlaka-kwestie.